

Blyhne: Det foreliggende Lovforslag er jo et Forslag, der kan blive af stor og indgribende Betydning for vort Jordbrugs Fremtid; og man maa haabe, at det betydelige Arbejde, som er nedlagt i denne Sag, maa kunne bære Frugt. Efter det interessante Foredrag, vi nylig horte, antager jeg, at de fleste ærede Medlemmer ville være komne til samme Resultat som det, de vare komne til i Forvejen ved at læse Lovforslaget med tilhørende Motiver og Kommissionsbetænkning, det nemlig, at det maa siges, at være et meget stort og meget dygtigt Arbejde, der er nedlagt deri. Man maa ogsaa erkende, at man faar det Indtryk, at der fra alle Sider er arbejdet med Interesse for Sagen, og med Ønsket om ogsaa at faa noget ud af de Raadslagninger, der have fundet Sted, til Nytte for Fædrelandet. Hvorvidt man har været heldig med at give sine Ønsker og sine Arbejder det rette Udtryk i det Forslag, der fra Kommissionens Side var foreslaaet, vil jo vise sig. Jeg haaber, der maa komme noget ud af det, selv om det skulde blive med væsentlige Ændringer i det, som den højt-ærede Minister har foreslaaet. Jeg slutter mig til den sidste ærede Taler i Beslægtelsen af, at dette Forslag er kommet saa sent, det er jo et saa vidløftigt Arbejde, og der foreligger paa Folketingets Bord saa mange forskellige andre Lovforslag, at man nok kunde behøve hele den Tid, som Rigsdagsamlingen giver for at behandle det. Smidlertid maa jeg erkende, at der ogsaa maa have været Vanskeligheder for den højtærede Minister ved at forme dette Lovforslag, for saa vidt han ikke som andre her i Landet var fuldt paa det rene med, at saaledes som Kommissionen havde foreslaaet det, var det ogsaa det rette, men maaske har hast Betænkneligheder derved. Paa den anden Side maa det erindres, at den højtærede Minister, selv om han muligt kunde ønske det, ikke har kunnet gaa bort fra det Grundlag, hvorpaa det hvilede, idet saa jo hele Kommissionens Arbejde vilde være tilbidsat, og til Dels spildt. Ved at læse denne Betænkning faar man Indtrykket af — og ved at høre den sidste ærede Taler bestyrkes man deri — at Kommissionen har arbejdet under et temmelig betydeligt Tryk. Der er fra mange Sider rettet Beprejdelser mod Kommissionen, fordi den har rettet hele sit Arbejde paa at skaffe Jord værlig til Landarbejdere, og Lovforslaget udformer jo tydeligt, hvem Landarbejdere ere eller skulle være, og hvorledes Lovforslaget skal bygges paa denne Bestemmelse. Men det forekommer mig at være Beprejdelser, som ikke med Rette kunne henvendes til Kommissionen, thi det stod jo udtrykkeligt i

det Kommissorium, som er givet Kommissionen, at dens Arbejde skulde gaa ud paa at skaffe Jord til Landarbejdere; altsaa Kommissionen har slet ikke kunnet komme væk fra dette Standpunkt. Havde den ikke ved dette Kommissorium, ved den her i Tinget vedtagne Beslutning, ligesom været bundet, saaledes at det, det gjaldt om, maatte være, at skaffe Jord til Landarbejdere, saa vil jeg antage, at der kunde være kommen andre, mere tilfredsstillende Forslag frem. For mit Vedkommende har jeg jo i sin Tid, forinden der var Tale om en Landbotommission, fremsat et Forslag, som gik nogenlunde i den Retning; men jeg kaldte det Forslag til Behyggelse og Salg af Huslodder, og havde en saadan Opgave foreligget Kommissionen, tror jeg, man tør antage, det vilde være kommet et mere tilfredsstillende Arbejde fra samme, eller i alt Fald et mere tilfredsstillende Forslag. Jeg tror, at det burde have været Henfagen, netop at skaffe Jordlodder uden Henhyn til, om det netop var Arbejdere paa Landet, der skulde have dem. Jeg tager min Stilling til Sagen i Betragtning af den Maade, paa hvilken vort Landbrug er gaaet fremad med rivende Strid siden Begyndelsen af Aarhundredet, fra en meget ringe Begyndelse den Gang, og det er gaaet fremad, ikke blot fordi det var stillet, som det var, nemlig at, det stod over for den uafviselige Nødvendighed at maatte arbejde sig fremad ved egne Kræfter. Jordbruget har jo udviklet sig til en mægtig Industri i vort Land, og at det har kunnet gøre dette, skyldes ubetinget dette, at det maatte staa paa egne Ben og ikke som andre Industrier har fundet Beskyttelse. Det har saa meget mere været nødvendigt til dette, som ingen Magt kan beskytte det mod de Konjunkturer, som Landbruget i Modsetning til al anden Industri er afhængigt af, nemlig Vejrliget, Aaret og de sig udviklende Samfærdselsmidler. Men naar vort Jordbrug i dette Øjeblik staar paa et saa fremskredet Standpunkt, at det kan siges at være blandt de ledende i Europa, saa ligger det foruden i alle disse Grunde tillige deri, at der har været en overordentlig heldig Vekselvirkning mellem de forskellige Lag af Landbefolkningen, og denne har kunnet finde Sted, fordi vort Jordbrug har været delt i saa mange forskellige Arter. Landbrug, idet det har, hvad andre Lande savne, denne Mellemstørrelse af Jordbrug. Man kan rejse milevidt i Tyskland, Ungarn, England uden at finde de smaa Jordbrug, som vi have herhjemme. For en stor Del er Jordbruget i Udlandet delt mellem de meget store Herregaarde og de fattige Arbejderhjem, og mangfoldige Ste-